

TELESNA KULTURA ● ŠPORT ● REKREACIJA ● TELESNA KULTURA ● ŠPORT ● REKREACIJA ● TELESNA KULTURA

Vesna Gregori pri vaji s trakom — (Foto: Janez Pukšič)

● PO 17. DRŽAVNEM PRVENSTVU V ŠPORTNI RITMIČNI GIMNASTIKI

Mlade nadarjene tekmovalke

Dva dni so se v ljubljanski hali Tivoli bojevale za odličja naše najboljše tekmovalke športne ritmične gimnastike v kategoriji mlajših mladink...

Največ uspeha so po pričakovanju imele tekmovalke iz Beograda. Pri mlajših mladinkah je zmagala tekmovalka iz Ljubljane...

bronasto medaljo pa v vaji s kiji. Vsekakor je prvenstvo pokazalo, da je ta privlačna športna panoga izredno hitro napredovala...

BRANKA VAJNGERL

● NA MLADINSKEM DRŽAVNEM PRVENSTVU V BALINANJU V POLJU

ŠKULJ ČETRTI

BŠK Polje je 3. in 4. julija na balinišču v Slapah izredno dobro pripravil državno mladinsko prvenstvo za posameznike...

Največ uspeha so imeli slovenski predstavniki, saj sta Lenarčič (Radna Brezoviča) in Gorjanc iz Postojne zasedla prvi dve mesti...

lezničar Postojna), 3. Zahntila (Radar Labin), 4. Škulj (Polje)...

Zvezni kapetan Aleksandar Anzur je po končanem prvenstvu določil osem igralcev, ki bodo nastopili na EP in SP v Belgiji in Italiji...

Z. F.

● KOLESARSTVO

250 pionirjev na štartu

Konec pouka so pionirji OŠ Karla Destovnika-Kajuha zabeležili tudi s kolesarsko dirko. Tekmovanje je potekalo na 2 km dolgi krožni kolesarski stezi ob Ljubljani...

M. Vlahovič, S. Duzelovič, T. Vlahovič, S. Čehulič.

Pred startom ene od skupin

● ŠD GOLOVEC — JUDO SEKCIJA

Dobri dosežki spodbujajo načrte

Letos je judo sekcija ŠD Golovec pod mentorstvom prof. Aljoše Redžepovića dosegla največje uspehe od svojega obstoja do danes in postala ena najkvalitetnejših in najmočnejših skupin ŠD Golovec...

Najbolji med pionirji je Primož Vehar, ki je bil tretji na mednarodnem tekmovalni v Kopru in na republiškem tekmovalni, osvojena pa ima še eno prvo, eno drugo in dve tretji mesti...

bo letos poskušal priti v zvezno ligo. Poleg njega je tu še Sašo Radilovič, ki je bil lani republiški prvak in drugi na državnem prvenstvu...

Naše najboljše pionirke so Maja Sever, Tatjana Lipavec, Irena Magdič in Mira Stanar.

Pri članih letos bistvenih uspehov ni bilo. Kot mlad klub moramo člane sele vzgojiti in vse kaže, da nam bo to tudi uspelo.

Omembe vredni so še Juni Alkhatib, Bojan Česin in Rihard Pavlin, ki so se letos že dobro uvrščali in je v naslednjem letu od njih pričakovati še boljše rezultate.

In kakšen je naš program do konca leta 1982?

Pri mlajših mladincih je najboljši Janez Malovrh, ki je bil dvakrat tretji na mednarodnih tekmovaljih Nagaoka in Koper (ter tretji na republiškem tekmovalju v Murski Soboti).

Judo sekcija bo delovna vsak dan in bo izvajala začetne ter nadaljevalne tečaje, vključevala se bo v tekmovalni sistem judo zveze Slovenije...

Pri starejših mladincih je najboljši Brane Vitamvas. Tekmuje v skupni ekipi vseh judo klubov Ljubljane, ki

BOZO ČETIČ

● KOŠARKA

VELIK USPEH MLADIH

Košarkarji OŠ Karla Destovnika-Kajuha so osvojili prvo mesto na letošnjem sicer že 16. slovenskem košarkarskem festivalu za mlajše pionirje v Ljubljani.

Na svoji poti do finala so košarkarji OŠ Karla Destovnika-Kajuha v četrtfinalu premagali ekipo OŠ Simona Jenka iz Kranja (75:23) in OŠ Toma Brejca iz Kamnika (90:25).

Vsi, ki so si tekmovalja ogledali, so bili nemalo presenečeni. Mladi igralci so pokazali veliko znanja. Pressing po vsem igrišču je bil skoraj osnovni način igranja v obrambi, hitri protinapadi pa najučinkovitejše orožje v napadu.

V finalu, ki ga je organiziralo košarkarsko društvo Slovan v športni dvorani Kodeljevo, pa so košarkarji OŠ Karla Destovnika-Kajuha premagali najprej ekipo OŠ Sežana (71:39), v tekmi za prvo mesto pa še ekipo OŠ Slavka Šlandra iz Celja

Letošnje prvenstvo za mlajše pionirje in pionirke je bilo pomembno in koristna novost, ki jo kaže razvijati še naprej, saj je to nepreceljiva korist za slovensko košarko.

V. H.

Zmagovita ekipa: stojijo mentor ekipe Ciril Hribar, Nograšek, Požgaj, Benedičič, Loboda, Jermancič, Poljanšek, Lončar in trener Vojko Herksel, čepijo Matošec, Gomi, Akoth, Nejedly, Sotler, Lipovec in Hvastija

● ZDRAVSTVO O ZDRAVSTVO ●

Igrajmo se z otrokom — dajmo mu dobro igračo!

»RAZUMETI JEZIK IGRE POMENI RAZUMETI MISLI IN SRCE OTROKA«

Ker pomeni igra otroku življenje, ji moramo odrasli boljše prisluniti! Ušinski je nekoč zapisal veliko resnico: »Opazujte in poslušajte, kako ravnajo deklice s svojimi punčkami in kaj počno dečki s figuricami vojakov in konj, pa boste videli, kako v otrokovi domišljiji odseva resničnost življenja, ki ga obdaja.«

Ko opazujemo otroke, vidimo, da se igrajo z vsem, kar jim pride pod roko. Sprva so to njegovi prsti, nato ročice, nožice in celo telo, kasneje pa posega — nekako že v četrtem mesecu starosti — po predmetih, ki jih lahko doseže; prime za pentlo svoje kapice, odevjico, ponujeno ropotuljico, roko staršev itd. Še več, igra se celo s svojim glasom!

Vendar daje osnovo otrokovi igri še vedno igrača, ki daje igri tudi idejo in vsebino.

Igrača pa ne pomeni otroku samo sredstvo v igri, pomeni mu prijatelja in tudi soigralca. Zato otrok igračo posebej, se z njo pogovarja, jo stiska k sebi, zanjo skrbi in želi, da je ob njem tudi v postelji.

Igrača je otroku neobhodno potrebna za vsestranski razvoj. Saj pravimo, da se otrok v igri razvija in da igra otroka razvija.

Tako igrača bogati otrokovo mišljenje in čustva ter ga hkrati uvaja v zakonitosti življenja.

V igri z igračo se torej razvija, uči, sprošča, razveseljuje in pomirja. V igri razvija otrok tudi svojo domišljijo in ustvarjalnost.

Na naših policah v trgovini je množica igračk. Toda veliko je takih, da otrok z njimi nima kaj početi. Naredili so jih za otroka odrasli, ne da bi upoštevali otrokove razvojne zakonitosti in potrebe.

Od tod so tudi upravičena vsa naša družbena prizadevanja za otrokovo svobodo, sproščeno in ustvarjalno igro in dobro igračo. Po svetu in tudi pri nas si strokovnjaki že nekaj desetletij prizadevajo za čim kvalitetnejšo igračo, ki naj bi prišla v roke otrokom širom po Jugoslaviji. Omeniti moramo predvsem zvezo prijateljelij mladih Slovenije, republiške in pokrajinske organizacije za vzgojo in skrb otrok, ker že vrsto let delujejo strokovne komisije, sekcije za igrače, ki na razne načine dajejo strokovno pomoč proizvajalcem.

Vse te raznolike akcije so bile leta 1974 bolj sistematično povezane v družbeno akcijo »dobra igrača«. Pri nas je v to vključena tudi katedra za otroško in mladinsko psihologijo filozofske fakultete v Ljubljani.

Merila za oceno »dobra igrača« so zelo zahtevna. Upoštevati je potrebno psihološko — pedagoške zahteve, tehnološke zahteve, higiensko neoporečnost, kakovost materiala, likovno izvedbo in estetska merila.

Se prav posebej pa je pomembno, da otrok v vsakem razvojnem obdobju potrebuje določeno igračo. Kaj priporočajo strokovnjaki?

Katera igrača za katero obdobje? Našteli bomo samo na kratko, samo v razmišljanje.

Starost 0—1 leta: ropotuljica, obroči za grizenje, rutka z belimi pikami, gumijaste živali za stiskanje, punčka iz cunj za metaenje.

Starost 1—2 leti: igrače na vrvi, ki jih otrok vleče za seboj, medvedek, preproste kocke ali lončki za vlaganje, žoga, lopatka, vedrce za igro s peskom in vodo.

Starost 2—4 leta: različna vozila, igrače za igro v pesku, kocke, ljubkvalne igrače, tricikel, barvne kocke, glasbene igrače, posodice, pribor za kuhanje, veliki vijaki, slikarice, barvice, papir.

Starost 4—5 let: ročne lutke, medvedki, punčke, ki morajo imeti poleg oblek tudi pribor za nego, za hranjenje, posteljo in voziček, razni elementi za zlaganje iz plastike ali lesa, domino v slikah, boben, piščalka, ksifofon, žoge, avtomobilčki, živali in drugi predmeti v miniaturo.

Starost 5—6 let: razna miniaturna orodja, lego kocke, Mator. Konstruktorji z veliko možnosti za »kombinacije«, družabne igre, vlak.

Tudi narava nam nudi veliko možnosti, s katerimi lahko razveselimo otroka v igri. Zelo bodo naši otroci veseli, če bomo skupaj z njimi naredili ob potoku mlin, izdoblili buči oči, nos in usta, če bomo iz smrekovih storžev naredili okraske ali živali...

Starost 6—8 let: žoge, zbirke vozil, kolo, lego, električni vlak, ročne lutke, predmeti za posnemanje raznih del odraslih.

Starost 8—10 let: električna železnica, razni konstruktorji, figure za ciljanje, material za modeliranje, razni logični bloki, Rubikova kocka...

Se bi lahko naštevali. Shema je samo orientacijska, vendar je razvidno, da vsako razvojno obdobje pri otroku zahteva drugačno igračo za razgibavanje in razvijanje spretnosti, za domišljjsko igro, za gradnjo in konstruiranje, še prav posebno pa za razne družabne igre.

V enem izmed prihodnjih sestavkov bomo podrobneje obdelali igralne možnosti nekaterih igral, posebej za pomembnost didaktičnih igračk in igračk za ljubkovanje. Poslednjih je prav malo na našem trgu, čeprav strokovnjaki nenehno poudarjajo njihovo vrednost za razvoj zdravih medčloveških odnosov.

Opozoriti moramo, da je pri izbiri igračk potrebno upoštevati tudi želje otroka. Skupno vsem otrokom pa je, da mora biti igrača funkcionalna, kar pomeni, da lahko z njo nekaj počneja. Še več, da ima igrača veliko igralnih možnosti. Pri izbiri igračk tudi ne smemo pozabiti na estetski videz igrače. To pomeni, da mora biti igrača lepa. Res je, da ima otrok rad po svoje tudi »klič«, vendar želimo našega otroka že zgodaj usmerjati na občudovanje in spoštovanje lepote.

Ne bo odveč, če v našem prispevku omenimo, da so nekatere igrače lahko tudi nevarne. Pobarvane so z neobstojnimi barvami ali pa imajo ostre robove, polno majhnih delcev, ki se odkrušijo. Otroku pogosto nosi igrača v usta. Pomembno je tudi, da je igrača trpežna. Zato se izplača odšteti malec več denarja. Saj vemo, da prenekateri otrok hrani ljubljeno igračo še dolgo v odrasla leta.

Ob vsem tem pa bo potrebno preživeti več časa z otrokom! Ne sme se nam muditi! Le tako bomo v igri našega in svojega otroka odkrili marsikaj novega, zanimivega, otroka bolj spoznali in mu znali ustvariti srečno otroštvo.

Na koncu še razmišljamo: »Igra je otrokova pot k spoznavanju sveta, v katerem živi in v katero je poklican, da ga sprejme.« (M. Gorki)

prof. psih. SLAVICA POGAČNIK-TOLIČIČ ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA

● ZDRAVI ZOBJE — POL ZDRAVJA

Vzgoja je cenejša kot zdravljenje

Občinska organizacija RK je spomladl organizirala posvet o preventivnem zobozdravstvenem varstvu otrok. Posveta so se udeležili vsi, ki neposredno delajo z mladimi: vzgojitelji vzgojno-varstvenih zavodov, pedagoški delavci in strokovnjaki iz zobozdravstva.

Morda se bo kdo vprašal, čemu segamo zdaj na poletje tako daleč nazaj. Počitnice in dopusti so pač čas, ko zaživimo nekoliko bolj sproščeno, misli nam postanejo lahkotnejše, dolžnosti očitno manj težavne. Taki smo tudi do otrok, še posebno, če so nas razveselili z lepimi šolskimi uspehi. Postanemo popustlivejši — da, večših tudi pri osnovni higieni in predvsem pri umivanju telesa in čiščenju zob...

pa, čeprav so bile pri otrokih vedno lepo sprejete, kaj hitro obležijo na poličkah v otroških sobah. Tedaj mora nastopiti avtoriteta staršev. Knjižice morajo

prinesti na plano, pri otrokih zbuditi zanimanje zanje in slej ko prej doseči, da bodo otroci dojeli, kako da gre resnično le za njihovo zdravje in dobro počutje.

Vsa ta bogata dejavnost RK je naravnana k spoznanju, da zobozdravstvenih problemov ne rešuje samo ambulanta, temveč da je zdravje naših otrok v rokah vrtec, šol, pa tudi mater in očetov!

Marsikateremu otroku počitnice zelo škodijo. S trudom pridobljene ali celo vcepljene navade pogostega in rednega umivanja in čiščenja zob tedaj opustijo, otroci so prepuščeni sami sebi in tistemu, kar so jih navadili v šoli ali v zobni ambulanti. To pa je — roko na srce — nekakšna prisila in kaj kmalu lahko utone v pozabo. Torej imajo starši tudi precejšnjo odgovornost zagotoviti, da bodo njih otroci obdržali pridobljeno skrb za svoje zdravje, katerega osnova sta redno umivanje telesa in čiščenja zob.

Vloga RK v vseh organizacijskih oblikah je nedvomno velika tudi pri vcepljanju zdravih navad že pri najmlajših članih naše družbe. Poznamo velikoličnih publikacij, ki so izšle za različne starostne skupine otrok. Knjižice

jp